

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ «ΑΛΜΑ» ΕΥΓΕΝΙΟΥ Ο' ΝΗΛ

«Παράξενο Ιντερμέτζο»

Του ΓΙΩΡΓΟΥ
ΠΑΝΑΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Ευγένιος Ο' Νήλ (1888-1953) ένας από τους σημαντικότερους Αμερικανούς συγγραφείς έχει πει «Φυσικά θα γράψω έργο και για την ευτυχία. Αν, βέβαια συναντήσω ποτέ αυτή την πολυτέλεια και διαπιστώσω πως παρέχει δυνατότητες για θεατρική πράξη, πως έχει κάποια αρμονική σχέση με τον βαθύτερο ρυθμό της ζωής».

Βέβαια η ζωή του υπήρξε δυστυχισμένη. Σε αυτό έφταιξε και ο ίδιος, αλλά αναρωτιόμαστε πώς αν ήταν άνθρωπος απ' αυτούς που ονομάζουμε ευτυχισμένους θα μας είχε δώσει έργα όπως «Το μακρύ ταξίδι της μέρας μέσα στη νύχτα», «Πόθοι κάτω από τις λεύκες», «Ένα φεγγάρι για τους κατατρεγμένους» και άλλα με ταξύ των οποίων και το «Παράξενο ιντερμέτζο»; Ίσως όχι. Σε όλα του τα έργα υπάρχει μια υπαρξιακή δυστυχία, ο άνθρωπος αναζητεί μάταια την ευτυχία και στον σκοπό του αυτό κατακυλάει πιο πολύ.

Έτσι γίνεται και στο «Παράξενο ιντερμέτζο». Η Νίνα Ληντς είναι μια γυναίκα που έχασε στον πόλεμο τον μόνο άντρα που θα ικανοποιούσε όλη της τη φύση. Με μια φυσικότητα ενός υπέρθεου πλάσματος κατακυλάει από άντρα σε άντρα με την ελπίδα να βρει κάτι στους άλλους άντρες της ζωής της που να της θυμίζουν εκείνον, τον μοναδικό.

Ο Ευγένιος Ο' Νήλ είναι ο δραματογράφος της ιδέας. Ένα μόνο θέμα ενώνει το σύνολο του έργου του. «Το παράξενο Ιντερμέτζο» είναι η δοκιμασία και προετοιμασία που χρησιμεύει για να απαλλαχτούν οι ψυχές μας από την ακάθαρτη ύλη, στην ολόλευκη αγνότητα της γαλήνης» χαρακτήρισε ο Αλέξης Σολομός το έργο στο πρόγραμμα του θεάτρου «Κεντρικών» όταν παιζόταν το έργο το 1945. Κι έτσι έγινε. Η Νίνα Ληντς «σέρνεται» από τον έναν άντρα στον άλλο. Τρεις είναι αυτοί. Ο Σαμ, ο Ντάρρελ που μαζί του έχει κάνει έναν γιο και ο Τσαρλς, ο συγγραφέας, που έχει την τάση να την αισθάνεται σαν μάνα του. Όλη όμως αυτή η υπόθεση γίνεται ψυχαναλυτική και φέρνει δυστυχία και στους τέσσερις. Ο Ο' Νήλ και στο έργο αυτό εκμεταλλεύεται τον χώρο του μυθιστορηματος που καλύπτει 28 ολόκληρα χρόνια. Το βάδισμα του χρόνου πάνω στους ανθρώπους γίνεται από πράξη σε πράξη μέσα σε αγωνίες σωματικές και ψυχικές, μέσα σε γεγονότα που επιδρούν και στους τέσσερις με τη σχετική φθορά. Έτσι φτάνουμε στο σημείο ο μοναδικός της γιος να μισεί τον πραγματικό του πατέρα, ο πιστός σύτροφός της, ο μόνος άσχετος με το παρα-

μύθι που ξετυλίγουν οι άλλοι δύο, σχεδόν ν' αυτοκτονεί κι εκείνη να στρέφεται στον μόνο ήρεμο και κυριαρχημένο μέσα στις φαντασιώσεις των μυθιστορηματικών του ηρώων, όταν ο χρόνος έχει σε όλους καταλυτική επίδραση.

Το έργο παρά τη μεγάλη του διάρκεια αποκτά ενδιαφέρον γιατί η αναμόχλευση των παθών συμβαδίζει με το κύλισμα του χρόνου. Θα λέγαμε πως η σκηνοθεσία της Βαρβάρας Μαυρομάτη πέτυχε σε αυτό το άπλωμα βοηθημένη από τα σκηνικά δεδομένα. Έπειτα οι αλλαγές των σκηνών δεν είχαν εκείνο το κινηματογραφικό στοιχείο που μερικοί παλιότεροι σκηνοθέτες παγιώθηκαν σε βάρος της συναισθηματικής φόρτισης που αποδίδει το έργο. Επίσης σε αυτό συνδέονται και τα σκηνικά της Ελένης Μανωλοπούλου που απέδωσαν σωστά το κύλισμα του χρόνου σε συνάρτηση με τη μακροχρόνια, θα λέγαμε, πλοκή.

Η Κατερίνα Μαραγκού (Νίνα Ληντς) μας έδωσε ίσως τον καλύτερο ως τώρα ρόλο της. Είχε όλο το ψυχικό κενό της ηρωίδας του έργου που πολλές φορές την έκανε άλλοτε άπεγκτη και κυριαρχημένη από τις ενοχές της και άλλοτε ευάλωτη έτοιμη να καταρρεύσει. Δεν έδειξε πουθενά πως ξεφεύγει απ' αυτό το μέτρο της υποκριτικής της.

Ο Περικλής Μουστάκης (Τσαρλς Μαρσεντ) ήταν ο ευαίσθητος συγγραφέας ο δεμένος με το παρελθόν των ευτυχισμένων στιγμών και ο εξοικειωμένος στην τραγικότητα του ρόλου που όλο και μεγαλώνει. Απέδωσε σωστά τον ονειροπόλο συγγραφέα, δέσμιο ενός αντιφατικού ρόλου που η ευαισθησία ταλαντεύεται στη μοίρα.

Ο Βασίλης Ευταξόπουλος (Σαμ Έβανς) ο σύζυγος, ο αμέτοχος στα αβυσσαλέα πάθη των άλλων, το θύμα αυτής της ερωτικής πλεκτάνης. Καλός και μετρημένος στον ρόλο του.

Ο Άρης Λεμπεσόπουλος (Νεντ Ντάρρελ), όπως και άλλοτε έχουμε υπογραμμίσει, σωστός πάντα και από τους σημαντικούς σήμερα ηθοποιούς μας. Ήταν τέλειος Νεντ, ο κλέφτης, συνήθως, της ευτυχίας των άλλων και ο δειλός αριβίστας που καρπώνεται με σιγουριά την αποτυχία των άλλων, όταν οι αντίπαλοι έχουν καταρρεύσει.

Καλές επίσης εμφανίσεις της Μαριέτας Σγουρδαίου (κυρία Έβανς), του Νίκου Πουρσανίδη (Γκόρντον Έβανς) και της Αλεξάνδρας Αϊδίνη (Μαντλίν).